

FRA RIBE AMT

2024

UDGIVET AF HISTORISK SAMFUND FOR RIBE AMT

Fra Ribe Amt

Fra Ribe Amt

Historisk Samfund for Ribe Amt
2024

Fra Ribe Amt 2024

Udgiver:

Historisk Samfund for Ribe Amt, 2024

Redaktion:

Mariann Ploug

Søren Mulvad

Opsætning og produktion:

Grafiker Lars Rud Fyhn, PE

PE offset A/S, Varde

Centrum Bogbinderi A/S, Randers

Artikler og billedmateriale:

© Forfatterne

Topografiske kort og matrikelkort:

© Geodatastyrelsen

Forsidebillede:

Forgylt kistebeslag med den sovende Mars (Ares)

omgivet af krigens trofæer. Beslaget er fra

Frederick von Gersdorffs kiste i Hunderup Kirke.

Foto: Ilsa Nyman og Steffen de Teilman Hald.

- Se mere på side 102.

Distribution og salg:

Historisk Samfund for Ribe Amt

v/ Merete Corvinus

Vestergade 34

6650 Brørup

Tlf.: 22 74 08 26

histsamfund@gmail.com

www.histsamfund.dk

ISSN 0046-4864

Historisk Samfund for Ribe Amt har fået ny formand, Mikkel Kirkedahl Nielsen, der er museumsinspektør. Som mangeårigt bestyrelsesmedlem og forfatter til en del fine artikler i årbogen er han et velkendt navn blandt medlemmerne og en skattet samarbejdspartner i bestyrelsen, der glæder sig over, at han har påtaget sig formandskabet.

For nogle år siden valgte Historisk Samfund kun at have én årlig forsendelse, der indeholder både årbogen og det kommende års program. Derfor opfordrer bestyrelsen foreningens medlemmer til at oplyse os om jeres mailadresse, så vi kan sende jer nyhedsbreve eller andre meddelelser, når det er aktuelt. Det er også muligt at følge Historisk Samfunds aktiviteter på Facebook.

I foråret blev foreningens aldrende hjemmeside skiftet ud med en frisk, ny og mere tidsvarende udgave, men navnet er uændret: www.histsamfund.dk. Mikkel Kirkedahl, der har stået for udviklingen af den nye hjemmeside, præsenterer siden og brugernes muligheder et andet sted i denne årbog.

En række artikler fra ældre årbøger er indlæst som lydbøger. Titlerne kan findes på hjemmesiden, og de kan podcastes, blandt andet via iTunes.

Fra 2023 og frem vil årbogens afsnit: Bibliografi, der indeholder det foregående års udgivelser med relation Ribe Amt, ikke længere blive trykt i årbogen. I stedet vil bibliografien for det forgangne år blive lagt ud på foreningens hjemmeside: www.histsamfund.dk, så man dér kan søge på forfatter, person- og stedregisteret.

Alle Historisk Samfunds årbøger: Fra Ribe Amt 1903-2021 ligger på en anden hjemmeside: www.tidsskrift.dk og er frit tilgængelige.

Efter sagens natur er hovedemnet i artiklerne, der bringes i Fra Ribe Amt, den lokale historie. Det er oplagt, når det drejer sig om fortidens bebyggelseshistorie, som er fast forankret dér, hvor arkæologerne udgraver den. Historien om en butik, der lå en lang menneskealder i Holsted, er også meget stedfast, hvorimod Ribe Vandrerhjem trods entydigheden i navnet flyttede adresse flere gange og i videst mulig udstrækning henvendte sig til dem, der ikke var lokale. Man kan sige, at det sammen gjorde sig gældende for anlæggelsen af de mange jernbanelinier ved Grindsted, hvor det ikke var de lokale, men hovedsageligt de udefrakommende, der påtog sig det hårde arbejde. Det var også de fremmede, der var flygtninge i Oksbøl og i resten af Danmark efter Anden Verdenskrig, ligesom det var 1600-tallets krige i Europa, der var forudsætningen for den militære karriere, som Frederick von Gersdorff til Kærgård fik. Modsat var det for Esbjerg Hermetikfabrik, der havde stor lokal betydning som arbejdsplads, mens afsætningen var afhængig af det internationale marked.

Årets forfattere takkes som vanligt for et vel fungerende samarbejde. Nye artikler til de følgende årbøger er velkomne fra dem og andre forfattere. Forudsætningen for årbogens fortsatte beståen kan med den tidligere formand, Olga Pedersens ord udtrykkes ganske kort: *"Uden forfattere – ingen årbog!"*

Maj 2024
Mariann Ploug
redaktør